

zjevným projevil vůli, že si již dobytčího pasu nepřeje, na příkl. tím, že prohlásí, že již kus dobytka prodati nechce. V takovém případě nebylo by již příčiny k provedení prohlídky, ana odpadla potřeba, by byl vydán dobytčí pas, jehož je podle § 8 zák. čís. 177/09 ř. zák. třeba jen v případech pod a—d uvedených. Kdyby tedy obžalovaný, jak se hájil a jak i zmateční stížnost tvrdí, byl prohlásil — a to způsobem pro úřední orgán zjevným — že nechce, by mu V. vkročil do stáje, že tele neprodá, nesměl již V. prohlídku stáje, pokud se týče dobytka provést, a kdyby ji přece provedl, nebyla by tato prohlídka již úředním výkonem, tedy výkonem, k němuž byl V. formálně mocí svého úřadu oprávněn. Nešlo-li však o výkon úřední, nemůže býti řeči o zmaření takového úkonu, a nebylo by tudíž podkladu pro odsouzení obžalovaného podle § 81 tr. zák., i kdyby byl zmařen úkon neprávem předsevzatý. Zrušovacím soudu chybí k spolehlivému posouzení této otázky skutkový základ, totiž bezvadné zjištění, zda obžalovaný vůli, že tele nechce již prodati a že proto pasu již nepotřebuje, projevil takovým způsobem, že úřední osoba zvěděla o tomto rozhodnutí. Pro nedostatek tohoto skutkového zjištění nebylo lze onu právní otázku konkrétně řešiti a bylo, an se tento nedostatek týká skutkového podkladu pro celý zažalovaný děj, vyhověti zmateční stížnosti, pokud uplatňuje zmatek podle čís. 9 a) § 281, napadený rozsudek zrušiti a věc vrátiti soudu prvé stolice, by ji znova projednal a o ní rozhodl. Při novém projednání věci bude podle zjištění ve smyslu shora uvedeném doplněných nejdříve rozhodnouti o tom, zda šlo o úřední výkon na straně ohledače dobytka, a zda bylo V-a v době zažalovaného činu považovati za úřední osobu, a pak uvažovati, zda a pokud lze jednání obžalovaného podřaditi podle nových zjištění pod ustanovení § 81 a 312 tr. zák., po případě pod jiná ustanovení tr. zák.

Čís. 4203.

Prostředkem k hanobení státu (§ 14 čís. 5 zák. na ochr. rep.) mohou býti i útoky proti jeho orgánům nebo úřadům, směřoval-li na venek poznatelný úmysl pachatelův k tomu, by hanobením takového orgánu neb úřadu byla hanobena republika sama, nikoliv však, směřoval-li úmysl pachatelův výhradně k tomu, by bylo útočeno jen na onen orgán (úřad).

(Rozh. ze dne 11. června 1931, Zm II 300/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 18. března 1930, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 14 čís. 5 zákona na ochranu republiky, zrušil napadený rozsudek a věc v rozsahu zrušení vrátil soudu prvé stolice k opětovnému projednání a rozhodnutí. V otázce, o niž tu jde, uvedl v

d ů v o d e c h :

Zmateční stížnosti obžalovaného Ervína G-a nebylo lze odepřítí oprávnění. Nalézací soud zjišťuje, že obžalovaný slovy »Ať žije policejní reakce« kritisoval činnost policejní stráže, jež jest veřejným orgánem; že kritika tohoto veřejného orgánu je hanobením republiky; že závadný výrok byl pronesen právě při odvádění poslance B-a, a že z této souvislosti je nepochybně, že směřoval proti policii jako veřejnému činiteli republiky; že proto soud dospěl k přesvědčení, že výrokem tím chtěl obžalovaný vyvolati nepřátelskou náladu proti policii, jsa přesvědčen o způsoblosti tohoto projevu, snížení vážnosti republiky a ohrožení obecný mír. Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř., vytýká zmateční stížnost tomuto rozsudkovému výroku, že případné hanobení policie jako úřadu není ještě vždy totožné s hanobením republiky samé, a že kritiku policejní stráže jako veřejného orgánu nelze vždy rovnati hanobení republiky. Zrušovací soud vyslovil již opětovně, že prostředkem k hanobení státu mohou býti i útoky proti jeho orgánům nebo úřadům, zdůraznil však při tom, že je tomu tak jen, směřoval-li na venek poznatelný úmysl pachatelův k tomu, by hanobením takového orgánu nebo úřadu byla hanobena republika sama, nikoli však, směřoval-li úmysl pachatelův výhradně k tomu, by bylo útočeno jen na úřad, veřejný orgán a podob. Rozhodným pro rozlišování je proto úmysl, v němž pachatel jednal. Z rozsudku však nelze spolehlivě seznati, zda nalézací soud uvažoval věc s vyloženého hlediska právního, naopak odůvodnění rozsudku zdá se nasvědčovati tomu, že nalézací soud klade prostě hanobení policie jako veřejného orgánu v § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep. nechráněného, na roveň hanobení republiky, jež arci jest předmětem ochrany tohoto ustanovení. Zmateční stížnost je proto důvodná. Poněvadž však otázka, kterým z naznačených směrů nesl se úmysl obžalovaného, spadá do oboru otázek rázu skutkového, o nichž rozhoduje nalézací soud na základě volného hodnocení průvodů a čerpaného z nich volného přesvědčení (§§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.), nelze rozhodnouti ihned ve věci samé, nýbrž jeví se potřeba rozsudek, pokud jde o obžalovaného Ervína G-a, zrušiti a uznati právem, jak se stalo.

Čís. 4204.

Ustanovení § 8 čís. 1 odst. 2 a) zák. čís. 568/1919 (v doslovu zákona čís. 80/1924) vztahuje se jen na byty, nikoliv i na jiné místnosti (na obchodní nebo živnostenské provozovny).

Předpokladem trestnosti jednání není, by byla žádána částka zřejmě přespřílišná, ani, by se využívalo mimořádných poměrů, vyvolaných válkou.

Jde-li o krám (o obchod) s bytem, není majetkovým prospěchem ve smyslu § 8 čís. 1 odst. 2 a) zák. čís. 568/1919 sb. z. a n. celý peníz, nýbrž jen ta jeho část, kterou lze počítati na byt.

(Rozh. ze dne 12. června 1931, Zm I 815/30.)